

A la Ciutat Residencial de Tarragona aquests recursos arquitectònics es resumeixen en cinc directrius de projecte, que permeten ordenar el conjunt, i que es detallen al llarg del capítol:

- 1.- El lloc i els seus condicionants.
- 2.- El paisatge com a base. Aïllament agrícola.
- 3.- Mínima edificació.
- 4.- Mínima urbanització.
- 5.- Mínima subdivisió. Sense tanques. Concepte de comunitat.

1.- El lloc i els seus condicionants

La Ciutat Residencial de Tarragona ocupa un espai d'unes 12 Ha en uns terrenys naturals envoltats de pins i espais agrícoles, a 200m de la Platja Llarga de Tarragona i a 4km del centre de la ciutat de Tarragona, en direcció a Barcelona.

L'emplaçament està condicionat pel pas de les infraestructures: la línia de ferrocarril que recorre gran part del litoral mediterrani espanyol i la carretera nacional N-340 que forma part del pla de modernització de la xarxa de carreteres de 1950 [figura 2.15], que li confereix una bona comunicació amb la ciutat de Tarragona, capital de província.

Les infraestructures divideixen la finca en tres porcions de diferents mides. Aquestes porcions són utilitzades com directrius de projecte, ja que serveixen per establir una zonificació [figura 4.13]:

- la zona RESIDENCIAL, a part més elevada.
- la zona ESPORTIVA, a la part intermèdia, entre la carretera i el ferrocarril i,
- la zona MARÍTIMA, a la part més baixa que dona a la costa - platja.

Cada una d'aquestes zones es va emplaçar al lloc més convenient i per una adequada comunicació entre zones, independent i segura, coincidint amb un pronunciat desnivell a la zona de la carretera, es va construir una magnífica passarel·la, que permetès l'accés còmode i tranquil, des de la zona residencial a la zona esportiva, i mitjançant un túnel sota la via, a la zona marítima.

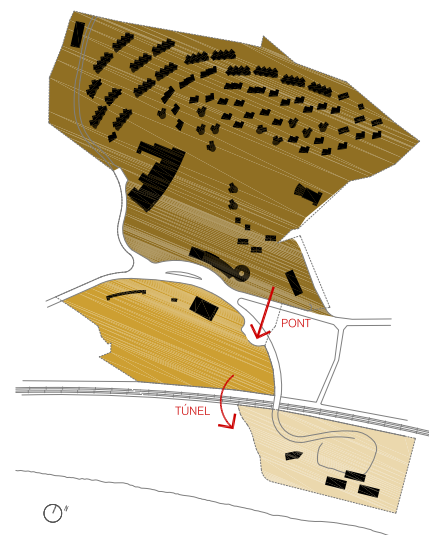
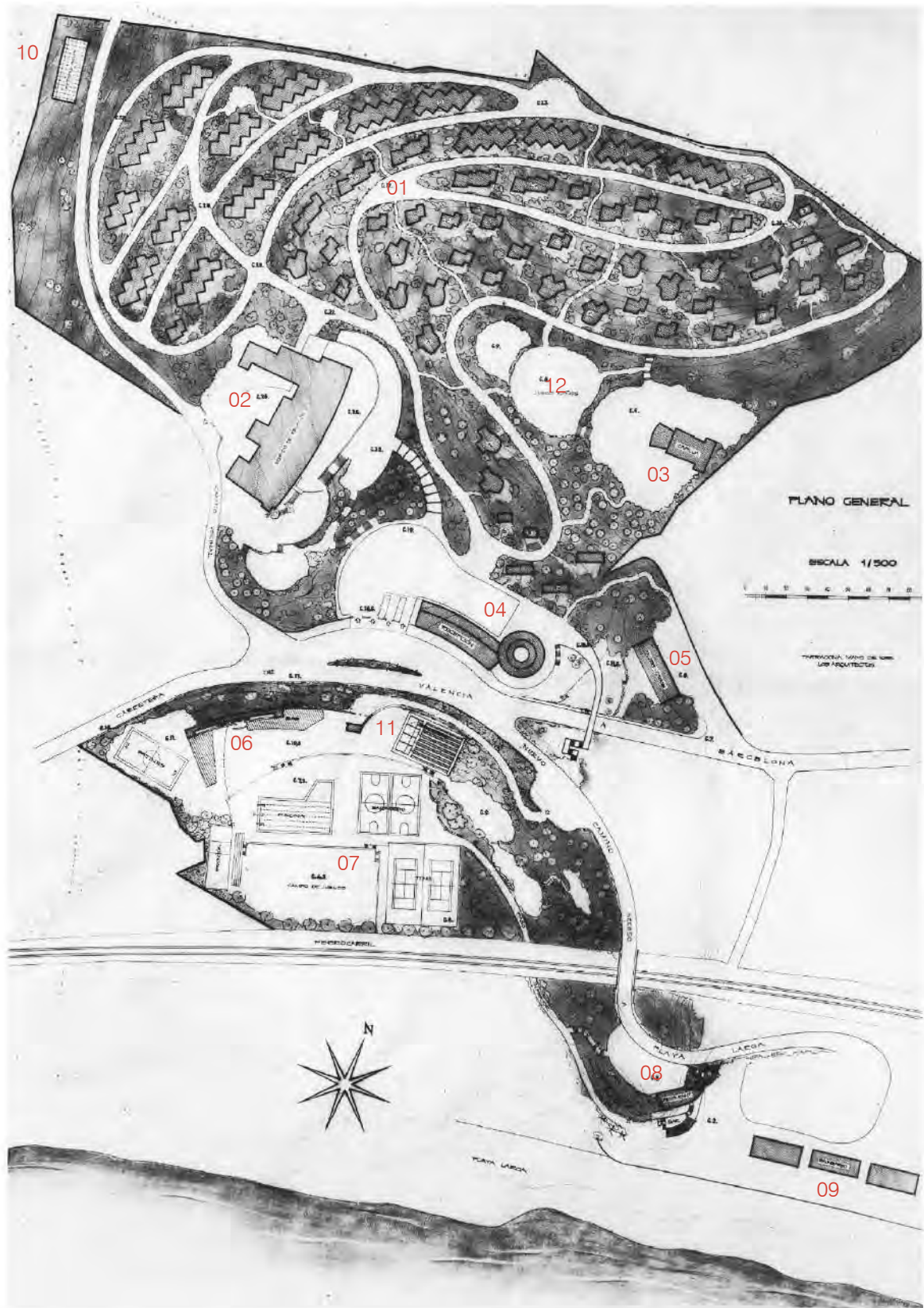

Figura 3.14
Esquema zones
Font: autor.

Figura 3.15
 Ordenació general, projecte 1955
 Ciutat Residencial de Tarragona
 Font: AHDTCOAC (Fons Monravà)

60

Usos: 01. Apartaments; 02. Edifici de relació; 03. Capella; 04. Recepció; 05. Garatge; 06. Vestidors; 07. Esports; 08. Restaurant; 09. Zona de bany; 10. Dipòsit d'aigües; 11. Bolera; 12. Jocs infantils.

La zona **RESIDENCIAL** [figura 4.11], s'ubica a la part més elevada i de major tamany –desigual de nivells i amb les cotes més altes– concentra la major part de l'edificació. En la posició més elevada es col·loca el dipòsit d'aigua (10), per donar sumistre a tot el conjunt, i apartat de la zona d'apartaments i edificis de relació pel vial de connexió rodada.

També a la part superior es col·loquen formant un sol edifici (02), el menjador –amb capacitat per 650 usuaris, ampliable a 830, si fós necessari–; la cuina; la cafeteria; una porxada de jocs amb bar; àmplies terrasses d'estar; una biblioteca; la sala d'actes i de reunió i tots els serveis annexes interns –magatzems, habitacions de personal, infermeria, habitatge de l'administrador, entre d'altres.

I els 180 apartaments (01) –dels 200 plantejats inicialment– disposats alguns de forma aïllada i altres agrupats en petites sèries, de dos a vuit, en una planta o dues, sempre independents entre sí. El conjunt d'apartaments formen un gran amfiteatre, en el centre del qual se situa la capella (03) i zona de jocs infantils (12).

Situat a peu de carretera, l'edifici de recepció o entrada (04), amb un cobert per vehicles i autocars; un gran vestíbul; la zona d'administració; sales de visita i una secció comercial. També en contacte directe amb la carretera es troba un edifici d'aparcament/taller (05).

La zona intermèdia, situada entre la carretera i la línia de ferrocarril, es destina a les instal·lacions **ESPORTIVES** (07) [figura 3.16], gràcies al seu terreny sensiblement aterrat. Se situa una piscina de 33x14m amb un annex per no nadadors; una pista d'hockey sobre patins; un frontó; un parell de pistes de tennis i una de bàsquet. A la plataforma superior, en contacte amb la carretera se situa una bolera (11) i uns petits vestidors (06).

I, entre la línia de ferrocarril i el mar, se situa la zona **MARÍTIMA** [figura 3.17], amb els establiments de banys (09) i un edifici restaurant (08) independent amb un ampli mirador-terrasa sobre la platja que recollen l'activitat marítima.

A diferència de la Ciutat de Repòs i Vacances del GATCPAC, amb una ordenació horitzontal –amb 8,50km de litoral construïts–, la Ciutat Residencial busca terrenys amb un cert desnivell i d'ordenació vertical, és a dir, perpendiculars al mar, perquè totes les seves edificacions tinguin vistes al mar i no colonitzar tota la línia litoral.

Figura 3.16
Vista aèria zona ESPORTIVA (extreta d'una postal que consta de quatre vistes aèries).
Font: AHT (Foto Raymond)

Figura 3.17
Vista aèria zona MARÍTIMA.
Font: Raymond 1975

Figura 3.18
Vista de la carretera N-340 al seu pas per la Ciutat Residencial de Tarragona.
Font: Isaias Mena Vidal (1957).

La seva zonificació “imposada” per la topografia i les infraestructures, confereix un ús autònom de les parts – amb criteris d’ordenació diferents – i la necessitat d’establir uns accessos públics a cadascun dels recintes, exceptuant la zona marítima que serà d’ús obert.

El pas de la carretera nacional, d’intens i constant trànsit [figura 3.18] que creua el solar d’est a oest, condiona una jerarquia viària en creu [figura 3.19], amb l’aparició d’un segon vial de caràcter rodat que connecta la part més alta del conjunt amb la platja i permet la distribució de les mercaderies. Al llarg d’aquest vials rodats se situen annexes els edificis de serveis, ja sigui per rebre al usuaris que arriben en vehicle o autocar, o bé per subministraments diversos.

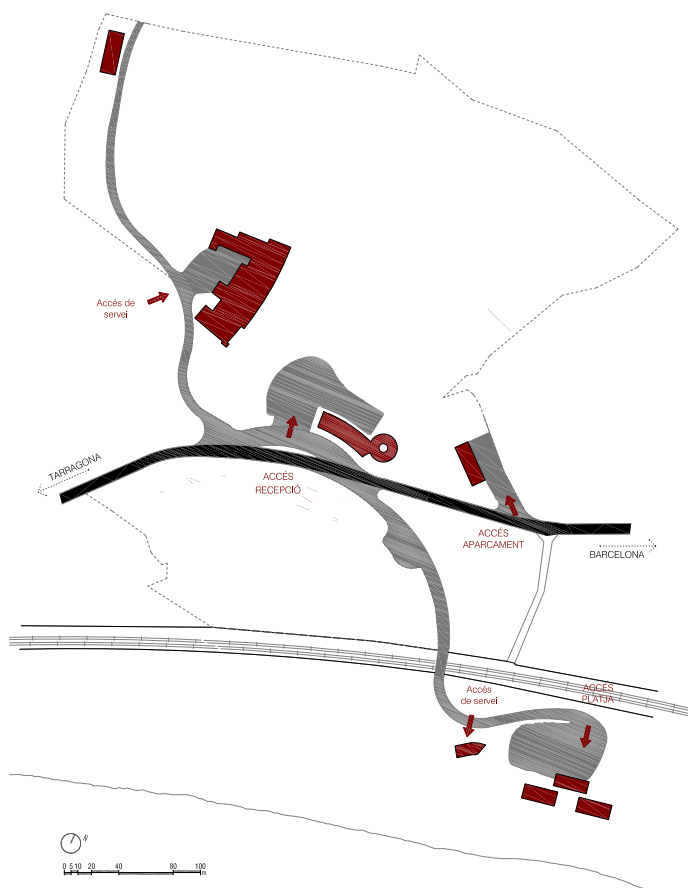
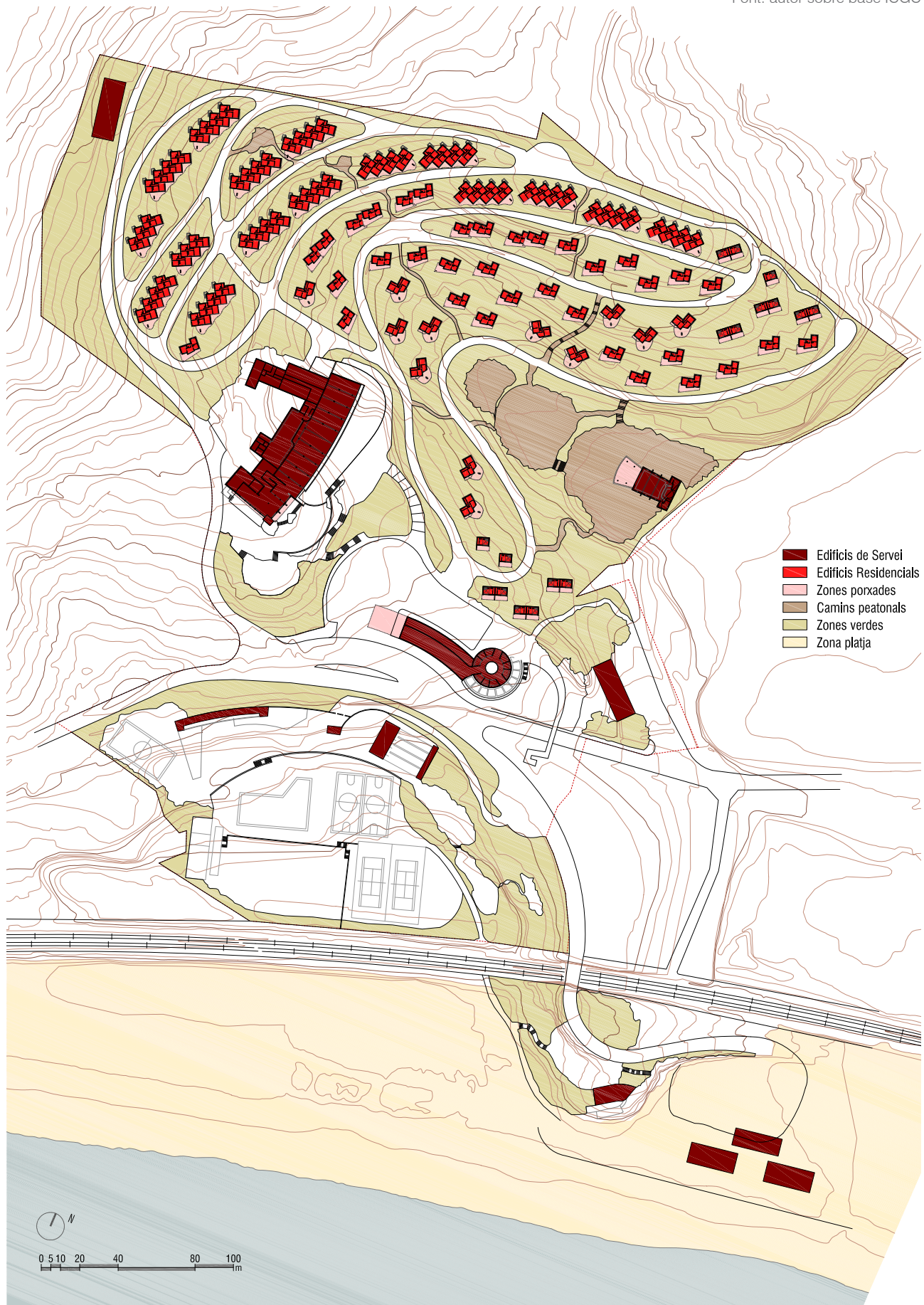

Figura 3.19
Esquema Jerarquia viària
Font: autor.

Figura 3.20
Ordenació general, projecte 1955
Ciutat Residencial de Tarragona
Font: autor sobre base ICGC

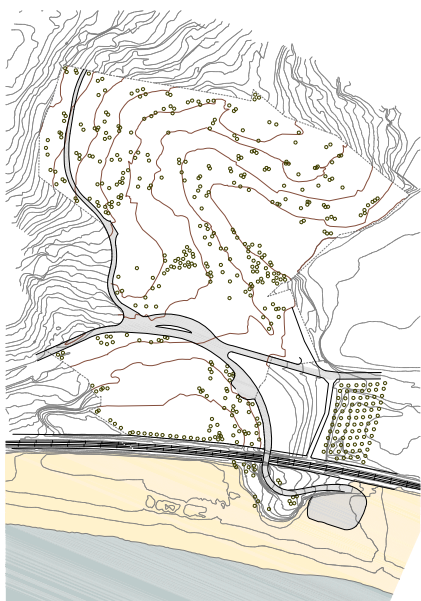

Figura 3.21
Plànol de l'ordre del paisatge existent.
Font: autor sobre base de ICGC.

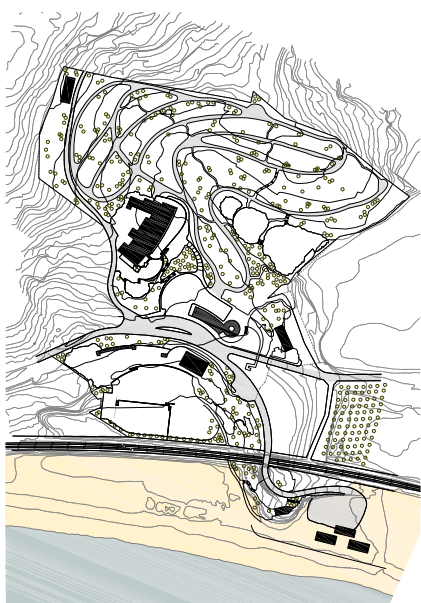

Figura 3.22
Superposició de l'ordenació proposada amb la topografia.
Font: autor sobre base de ICGC

2.- El paisatge com a base.

L'ordre del paisatge existent, per la seva orientació –vessant est de la muntanya–, la seva orografia –sinuosa envers un centre– i la seva vegetació –petites agrupacions de pins disperses–, tenia les característiques idònies per pautar l'ordenació del conjunt. Es proposa una ordenació de camins “*tratados en estilo rústico*”⁴⁶ que formen grans illes, que reseguen la topografia existent i conserven un bosc de pins existent. Aquests camins donen accés a una sèrie d'edificis dispersos en el paisatge que mantenen unes distàncies entre ells.

Segons paraules dels arquitectes, només van adaptar les necessitats a les envejables condicions del lloc:

Los terrenos de Tarragona [...] tenían una envidiable situación natural y gozaban de espléndidas condiciones para tal objeto, tanto por su emplazamiento como por su topografía. Al enfrentarnos con el proyecto, nos propusimos como objetivo principal hallar el modo de que tan buenas condiciones naturales pudiesen ser gozadas totalmente por los futuros residentes de la Ciudad; procedimos pues a una meditada distribución de edificios e instalaciones y les dimos las formas y tipos que su propia función, el paisaje y el ambiente nos pareció que exigían.

Memòria reduïda del projecte (Maig, 1955)

La pendent del terreny permet que totes les peces tinguin vistes a la distància sobre el mar, i la seva orientació permet disposar l'arquitectura sud-nord afavorint un assoleig de les peces durant la major part de les hores del dia. Fins i tot, la topografia a base de terrasses sensiblement planes a la zona intermèdia (esportiva) s'adequa a la necessitat funcional de planeïtat, per poder col·locar les pistes esportives [figura 3.24 i 3.25].

Anys enrere, el GATCPAC parlava de la importància de la topografia i la naturalesa del terreny quan projectava la CRV i anotava:

El lugar de emplazamiento debe tener la suficiente pendiente para impedir que las aguas, en caso de lluvias persistentes, queden encharcadas junto a la casa. El mejor emplazamiento para estas casetas de verano es la ladera de montaña orien-

46 Es comenta a la memòria de l'avantprojecte (febrer de 1955).

tada al Este. [...]. AC7, p.18

Tant és així, que sembla que quan els dirigents polítics van oferir a l'OS. de Educación y Descanso els terrenys, sabien que les seves característiques eren les adequades per situar-hi una ciutat residencial.

Així mateix, la posició del solar envoltats de terrenys agrícoles [figura 3.26], facilità l'aïllament requerit per l'ús del conjunt, al que l'ordenació afegí –a la zona del recinte tancat– tot un àmbit natural a base de coixí d'arbres en els límits del terreny [figura 3.23, 3.27 i 3.28], sense un ús definit, que actua d'amortidor del soroll exterior de les infraestructures. Així es manté la premisa d'aïllament i repòs inalterable.

Figura 3.23
La orografía es suave y la bondad del clima permite que se desarrolle naturalment junto al mar la palmera, el pino mediterráneo y la pita, como especies vegetales más sugestivas. Es el paisaje clásico que ya mereció la apologia de los escritores latinos.
 (Avantprojecte, febrer 1955)
 Font: autor sobre base ICGC.

Figura 3.24 (dreta)
 Secció transversal.
 Font: autor

Figura 3.25 (abaix)
 Secció longitudinal.
 Font: autor

Figura 3.26
Panoràmica de la Ciutat Residencial des de
la carretera N-340 direcció Tarragona, 1957.
Font: Ramon Segú Chinchilla.

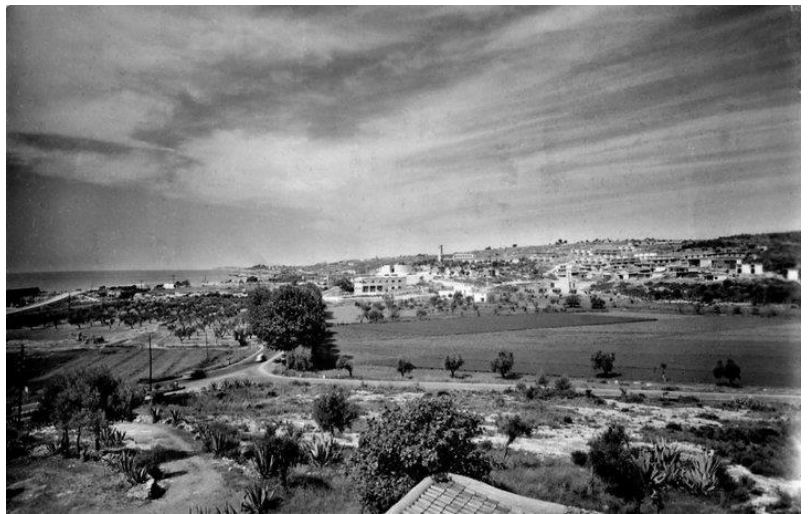

Figura 3.27
Vista dels xalets des de la part alta.
Font: Foto Raymond (AHT).

Figura 3.28
Vista de la Ciutat Residencial des de l'accés
de la zona esportiva, mirant cap a la recepció.
Font: Rafael Vidal Ragazzon (1960).

3.- Mínima edificació. La importància del buit.

La voluntat de preservar el paisatge natural existent comporta construir pocs edificis o de poca entitat. Perquè la ciutat transmeti una sensació “descansada”, ha de ser l'antítesi de la ciutat tradicional, dibuixada pel continu construït de les façanes dels seus edificis en aliniació de vial. La ciutat residencial, pel contrari, evita el continu construït separant l'edificació [figura 3.29]. El que comporta un model d'urbanització de baixa densitat.

Si calculem alguns dels paràmetres urbanístics de la CRT, es pot evidenciar el poc habitual dels seus valors comparant-los amb els criteris d'ordenació més semblants (qualificació 20a/12⁴⁷) del PGM de Barcelona. [figura 3.30]

No obstant, a la ciutat residencial s'utilitzen dos mecanismes diferents d'ocupació del territori, en funció del seu ús –ocupació compacta (edificis de serveis) i ocupació extensiva (edificis residencials)–. Que comporta un equilibri entre naturalesa i edificació.

L'ocupació compacta o intensiva és aquella que agrupa en una mateixa edificació el màxim d'usos i serveis possibles de forma contundent i condensada. Per contra, l'ocupació extensiva és aquella que la dispersa en el territori en construccions més petites.

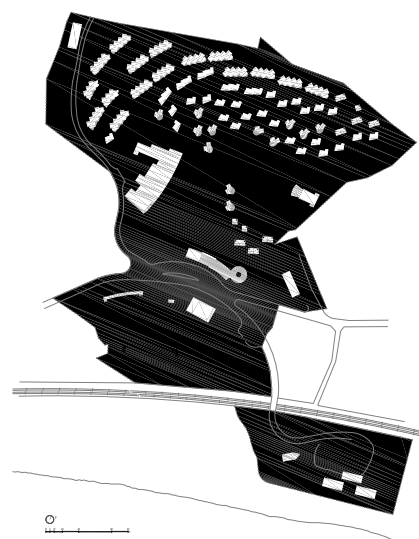

Figura 3.29
Esquema buit i ple
Font: autor sobre base ICGC.

Figura 3.30
Paràmetres urbanístics de CRT.
Font: autor.

projecte	m ² CRT	m ² ocupació edificis	m ² sup. construïda	Ocupació	Edificabilitat	Núm. llits
1956	120.000m ²	12.500m ²	19.500m ²	10%	0,16m ² sostre/m ² sòl	800 ut.

47 La qualificació 20a/12 del PGM de Barcelona, fa referència a la zona d'ordenació en edificació aïllada per habitatge unifamiliars amb parcel·les >2.000m²; per les quals defineix paràmetres urbanístics del 10% d'ocupació i 0,25m² sostre/m² sòl d'edificabilitat neta.

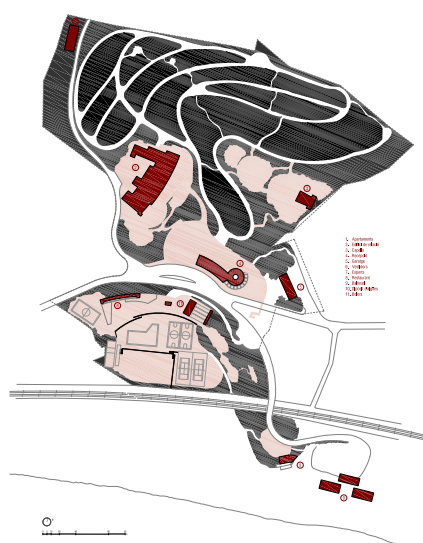

Figura 3.31
Esquema *Figure-ground*, espais lliures.
Font: autor sobre base ICGC.

Figura 3.32
Panoràmica de la Ciutat Residencial des de la
Platja Llarga, 1957.
Font: Foto Raymond (AHT).

OCUPACIÓ COMPACTA

Aquesta poca densitat supedita el buit a ser emprat com a “matèria” de projecte. Tot i així, el paper de l'edificació com a definidor de ciutat no desapareix, ja que els edificis de servei, amb una major volum, s'erigeixen com a fites i es converteixen en el teló de fons de les àmplies zones buides i permeten que l'usuari se situï a la ciutat.

En aquests edificis es proposa una ocupació compacta. L'edificació, de grans dimensions volumètriques, engloba un gran nombre d'activitats i usos en un sol edifici, que creix en alçada i en tamany, i allibera una gran quantitat d'espai lliure. [figura 3.32]

Cada edifici de servei s'associa a un espai lliure adjacent, com passa als pobles rurals: l'Ajuntament i la seva plaça, l'església i la seva plaça i el mercat i la seva plaça entre d'altres. Espais lliures als quals l'edificació s'encarrega de dotar-los d'ús, ja que estén la seva activitat més enllà de les seves parets construïdes [figura 3.31]. A la CRT aquests espais oberts, sense ús aparent i amb poca urbanització, s'entenen com un oasi de llibertat, perquè l'usuari l'utilitzi a la seva conveniència.

No obstant, l'ocupació del territori d'aquests edificis, de grans dimensions, és agressiva amb l'entorn. En el cas dels edificis de relació i recepció, l'edificació es col·loca perpendicular a la topografia existent, el que significa que construeixen grans basaments, en algunes ocasions buits, que evocuen una imatge de domini del territori, fent-se visibles des de pràcticament qualsevol indret. Per contra, la coberta d'aquest basaments es tracta com unes grans terrasses-mirador, des de les que tothom pot gaudir del paisatge, sens dubte un privilegi. [figura 3.33 i 3.34]

Són edificis que transmeten poder i control de l'entorn immediat, conceptes intrínsecs al règim que representen. Només en certes ocasions, aquest canvi de nivell es emprat per col·locar programa funcional, però sense minimitzar l'impacte.

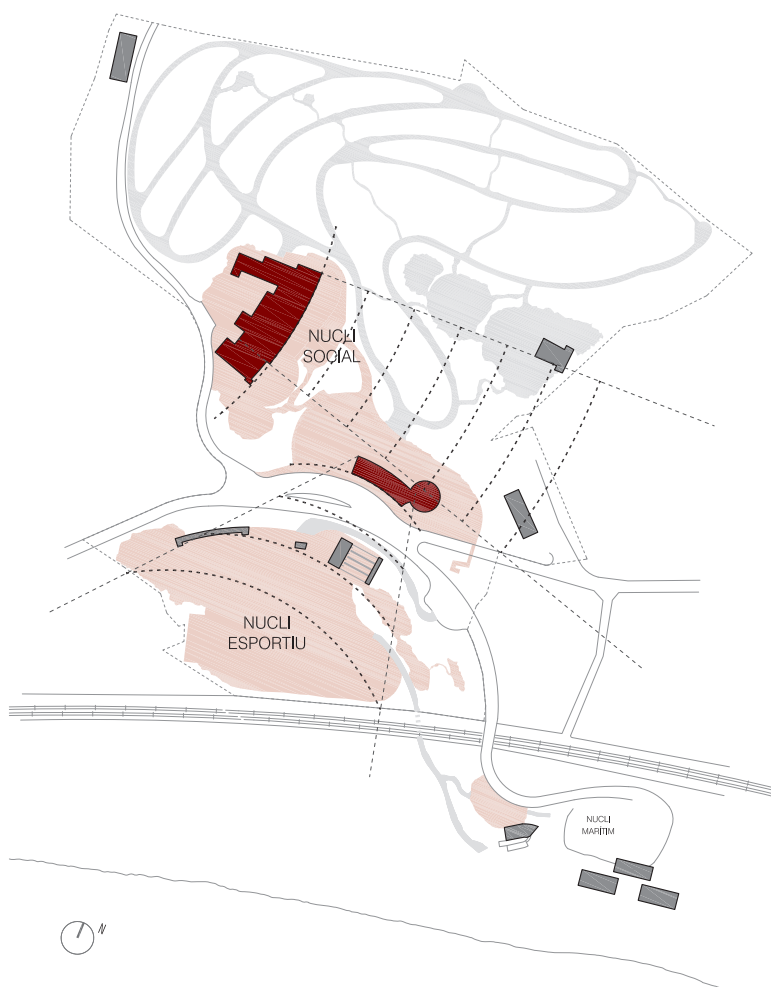

Figura 3.33
Vista d'un dels espais buits amb l'edifici de relació com a teló de fons, 1957.
Font: Foto Raymond (AHT)

Figura 3.34 (superior)
Vista terrassa edifici de relació amb les vistes com a teló de fons, 1957.
Font: Foto Raymond (AHT)

Figura 3.35 (esquerra)
Esquema edificis d'equipament (menjador i recepció) amb els espais lliures de control.
Font: autor sobre base ICGC.

Figura 3.36
Panoràmica de la Ciutat Residencial des de la Platja Llarga, 1957.
Font: Ramon Segú Chinchilla.

Figura 3.36
Montatge fotogràfic d'un poble mediterrani,
de J.A. Coderch.

OCUPACIÓ EXTENSIVA

En canvi, la disposició dels apartaments –segons avantprojecte 250 unitats, en projecte 200 unitats i finalment construïdes 180 unitats–, es desenvolupa segons una ocupació extensiva. Se situen resseguint les corbes de nivell, en forma d'amfiteatre, dispersant-se pel territori en unes grans illes segons uns camins traçats. Aquesta configuració en semicercle embolcalla un centre, on se situen el parc infantil –vigilat per tothom– i l'esplanada de l'església, amb la capella de fons, tancant el cercle. [figura 3.32]

La topografia ondulada permet una secció esglaonada de les edificacions, de tal manera que unes miren per sobre de les altres i mai es confronten, aconseguint que totes tinguin visuals llunyanes i no properes entre elles (privacitat). Els espais de “viure” són els que gaudeixen de millors condicions i des de els quals es contempla una magnífic panorama del mar i la “Punta de la Mora” al fons, segons els seus arquitectes.

Aquesta disposició de l'edificació evoca la voluntat de comunitat i igualtat. Tothom té dret a les mateixes característiques. Cada apartament és tractat de manera independent i aïllada, amb la seva zona porxada i camí natural d'accés, però formant part d'un tot unitari.

Des del centre de la comunitat (esplanada de l'església), la imatge que els arquitectes volien evocar era la del típic poble mediterrani de petites casetes amb obertures mínimes al mur i una edificació continua i esglaonada [figura 3.36]. En la CRT s'aconsegueix aquesta imatge intercalant la posició del buit i el ple de l'edificació, en la superposició de plans, de manera que la perspectiva ofereix una lectura d'edificació continua i alhora fragmentada. [figura 3.37]

Figura 3.37 (inferior)
Vista frontal dels apartaments des de l'esplanada de l'església.
Font: *Hogar y Arquitectura* núm. 13, p.22.

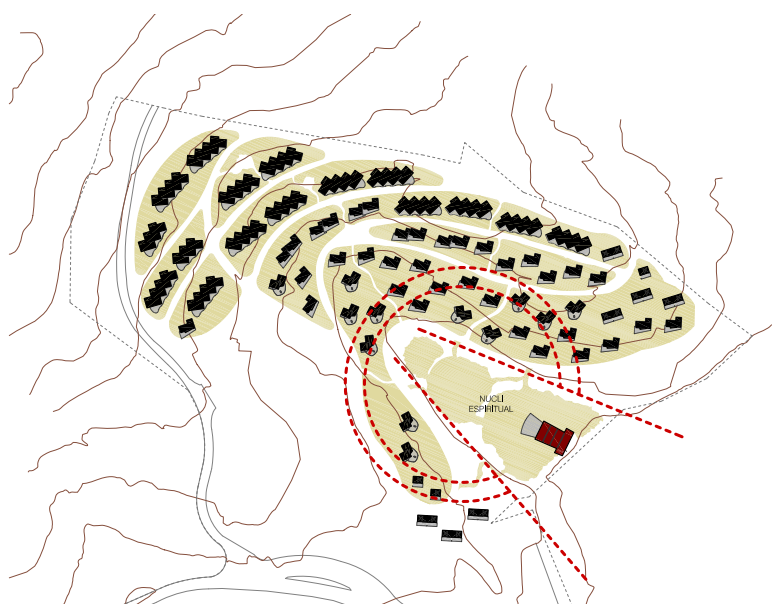

Figura 3.38
Esquema ordenació edificis d'apartaments.
Font: autor sobre base ICGC.

Figura 3.39 (inferior)
Vista aèria de la Ciutat Residencial al centre la
de zona residencial.
Font: *Hogar y Arquitectura* núm.13, p.19.

Figura 3.40
Imatge dels camins, 1957.
Font: Foto Raymond (AHT).

4.- Mínima urbanització.

Organitzar la ciutat amb la mínima urbanització és clau per aconseguir el propòsit de la CRT de preservar el caràcter natural del solar. Només es pretén domesticar la natura per fer-la utilitzable per desenvolupar les activitats mínimes. [figura 3.40]

Tant és així que la urbanització projectada només té la missió de: el desguàs dels terrenys, permetre el trànsit continu de persones i puntualment l'accés de vehicles rodats. És per això que només es troba urbanitzat el traçat secundari de la zona residencial que, resseguint els canvis orogràfics, minimitzant el moviment de terres, amb l'objectiu de donar accés a les edificacions disperses i acotar i organitzar el terreny.

Aquests camins estan únicament definits per una vora (encintat) que els diferencia de la naturalesa a un costat, i una peça de recollida d'aigües a l'altra [figura 3.41]. Com deien els arquitectes, a la memòria de l'avantprojecte de febrer de 1955, els camins seran "tratados en estilo rústico", fent referència a l'escassa urbanització d'aquests.

Aprofitant la pendent natural del terreny els camins traçats es superposen a la topografia, no es realitzen rebaixos, de manera que quan s'acaba la vida útil del conjunt, és senzill restituir l'estat original dels terrenys. Es minimitza els seu impacte ambiental.

Figura 3.41
Secció tipus dels camins peatonals "trazados en estilo rústico"
Font: autor sobre base de la fotografia de Foto Raymond (AHT).

5.- Mínima subdivisió. No existeix la parcel·la

La sensació d'estar situat en un ambient natural s'incrementa pel fet de no haver-hi pràcticament elements d'urbanització; un altre paral·lelisme amb el projecte de la CRV.

Quan s'analitza un conjunt residencial, habitualment, el primer que s'observa és el tamany i les formes d'agregació. La parcel·la es considera com la unitat bàsica d'agregació. Però a les ciutats residencials (de vacances) no existeix la parcel·la com a límit definit que embolcalla l'edificació. En aquest cas, el traçat urbà ha definit unes zones aptes per a l'edificació on es disposa aquesta segons criteris d'assoleig, visuals i aïllament o independència del sòl, disseminades pel terreny i sense parcel·les, tal i com el GATCPAC plantejava les cases mínimes de la CRV.

En aquest cas, el referent principal d'aquests assentaments són els poblats de vacances sorgits del concurs de L'Architecture d'Aujourd'hui de 1936 i que hem mostrat en el capítol anterior. Conceptualment, tant la CRV com CRT comparteixen amb aquells, la predilecció per resoldre els habitatges amb unitats mínimes i aïllades, amb un petit pati o terrassa, però sense jardí ni parcel·lació.

A les ciutats residencials la unitat bàsica d'agregació és la pròpia edificació. Segons com s'agrupen els diferents tipus d'apartaments –A, B, C i D– s'aconsegueix un grau de permeabilitat visual, és a dir, la disposició de les unitats d'apartament defineixen els àmbits d'apropiació de l'espai exterior, sense necessitat de col·locar tanques físiques. Les unitats residencials deixen entre elles unes distàncies –definides per un diàmetre de 10m, a eix de la unitat– considerades mínimes per garantir la suficient intimitat o privacitat, però alhora formar part d'un tot o comunitat. Ens trobem davant la eterna lluita entre privacitat vers comunitat, i tal com Christopher Alexander explica, quan imposem un ordre semblant a l'hàbitat de l'home urbanitzat li tornarem a la vida urbana el fructífer equilibri entre comunitat i privacitat.⁴⁸

Figura 3.42
Dibuix de Steinberg
Font: *Community and Privacy*, de Christopher Alexander.

48 ALEXANDER, Christoher; CHERMAYERFF, Serge, *Comunidad y privacidad: hacia una nueva arquitectura humanista*, Buenos Aires, 1968, p.34.

Xalets - Ciutat Residencial de Tarragona
Foto Raymond, 1957 (AHT)

EDIFICACIÓ

De la mateixa manera que les infraestructures eren un condicionant del lloc i serviren per establir una zonificació –residencial, esportiva i marítima–, a nivell funcional el conjunt comptava amb diversos focus⁴⁹ d'atracció [figura 4.01]. Aquests responien a la ideologia de l'època i es traduïren en programes funcionals concrets.

Es poden distingir quatre focus:

Focus **espiritual**, la importància de la fe com un dels principis doctrinals bàsics del nou estat. El Moviment Nacional declara com a principi II: “el acatamiento de la Nación española a la Ley de Dios formulada por la Iglesia Católica, cuya doctrina inseparable de la conciencia nacional, inspirará las leyes”.

Déu com “el pastor de su rebaño”, així es concebut aquest focus a la Ciutat Residencial de Tarragona: l'església com epicentre de la vida comunitària. La disposició en amfiteatre de les unitats residencial –ja comentada anteriorment– reforça aquest vincle.

Focus **social**, representat per l'edifici de relació, on tothom es troba per compartir els àpats, com una gran família, i on s'estableixen les relacions d'oci (sales de festa, ball), cultura (biblioteca) i confraternització entre iguals.

Focus **comercial**, respresentat per l'edifici de recepció, que és el filtre amb l'exterior. A més de donar la benvinguda al complex, aglutina en una zona comercial aquells establiments que considera necessaris per proveir als usuaris de la ciutat dels elements bàsics durant les seves vacances.

Focus **esportiu**, on es fa palesa la importància que tenia la salut, el manteniment del cos. Aquesta s'associava a realitzar les activitats esportives a l'aire lliure i si a més eren en contacte amb el mar es consideraven fortificants.

Els dos primers, l'espiritual i el social, es troben situats a la zona residencial i com s'ha vist en el capítol anterior, a nivell d'ordenació tenen una resposta diferent (ocupació extensiva i compacte, respectivament) que denota les característiques del focus.

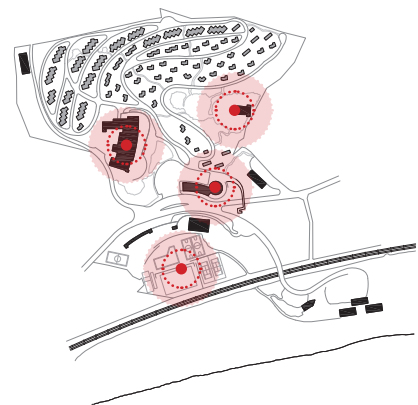

Figura 4.01
Esquema de focus.
Font: autor.

49 Definició de focus segons Institut d'Estudis Catalans: Centre d'interès i d'expansió de valors urbans en una ciutat.

El present capítol vol ser una recopilació dels projectes desenvolupats a la CRT i per això es classifiquen [figura 4.04]: primer en funció de la zona (començant per la residencial i acabant a la marítima); i després s'agrupen en funció del focus. A continuació es mostra cadascuna de les edificacions de la CRT, per les quals s'han elaborat unes fitxes.

A cada fitxa a més d'una breu descripció de l'edifici, s'inclou una perspectiva i plànol del projecte original (1955), s'hi detalla la ubicació en el conjunt i s'aporten algunes dades quantitatives.

De forma general anotar que els apartaments són unes petites unitats residencials de poca alçada disperses pel territori que s'adapten a la topografia, les visuals, l'assoleig i amb l'objectiu d'obtenir una adequada privacitat. A la Ciutat Residencial de Tarragona es plantegen quatre tipus d'apartaments –A, B, C i D–, per tal de fer front a les diverses famílies en funció del nombre de membres que les componen.

I els edificis de servei, o comuns, es resolen formalment mitjançant geometries pures. En el cas de l'edifici de recepció, la circumferència del tambor de la zona comercial, i en el cas de l'edifici de relació l'element rectangular i esvelt de la torre del dipòsit que actua com a fita en el territori. Aquesta formalitat projectual fa que edificis dels anys cinquanta resultin absolutament d'una extrema modernitat seixanta anys després.

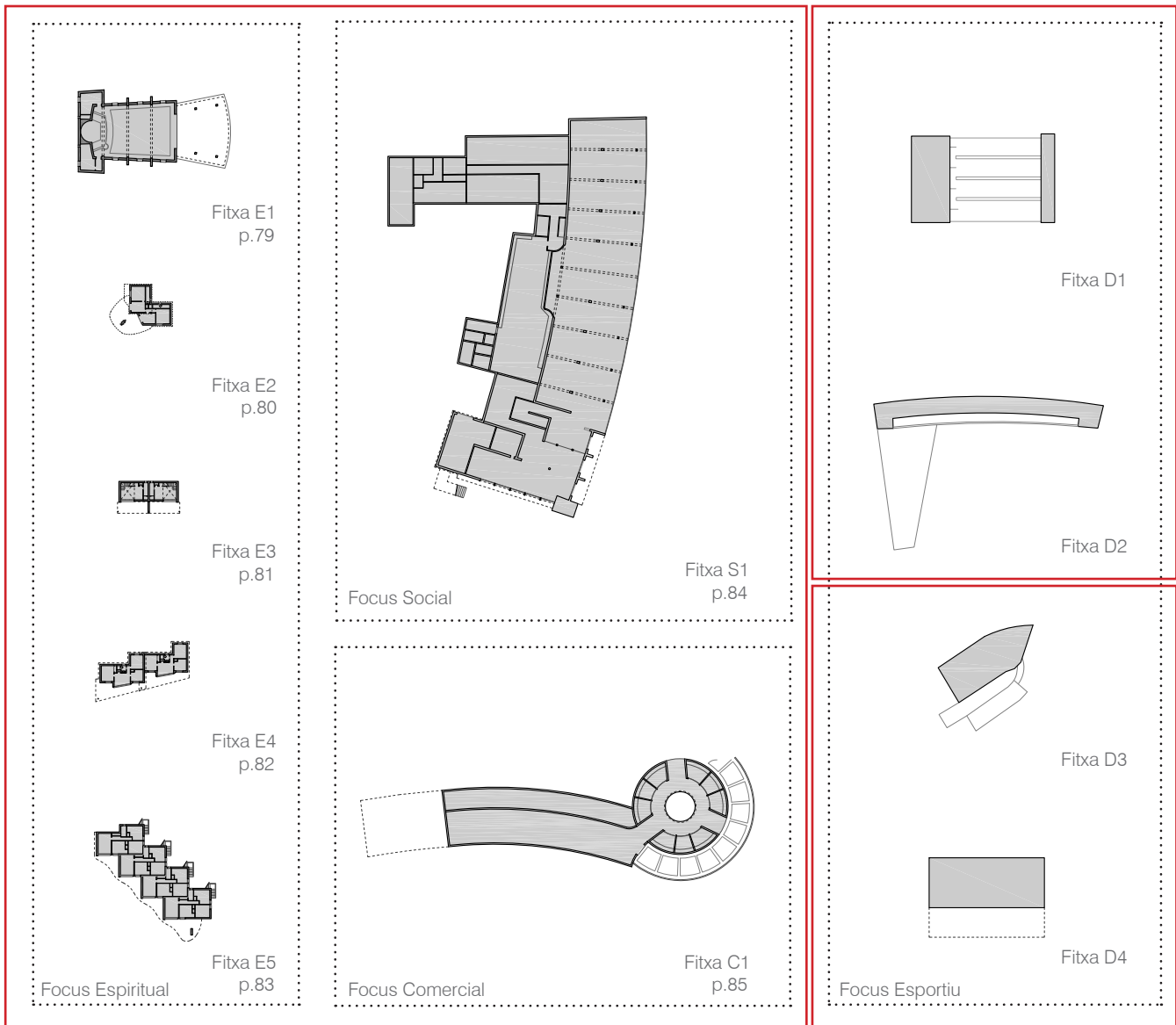

Figura 4.02 (superior)
Perspectiva de la Bolera (D1)
Font: J.M. Monravà i A. Pujol.

Figura 4.03 (dreta)
Perspectiva del Bar - Restaurant (D3)
Font: J.M. Monravà i A. Pujol.

ZONA RESIDENCIAL

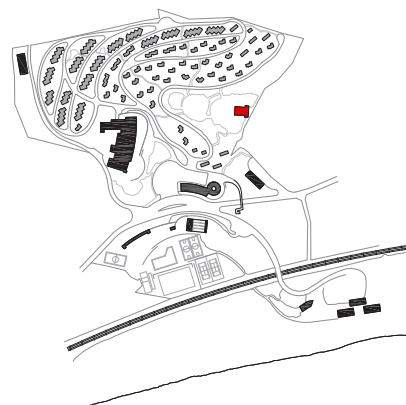
ZONA ESPORTIVA

ZONA MARÍTIMA

Figura 4.04
Classificació segons zones (vermell) i focus (negre).
Font: autor.

Fitxes edificis

E1

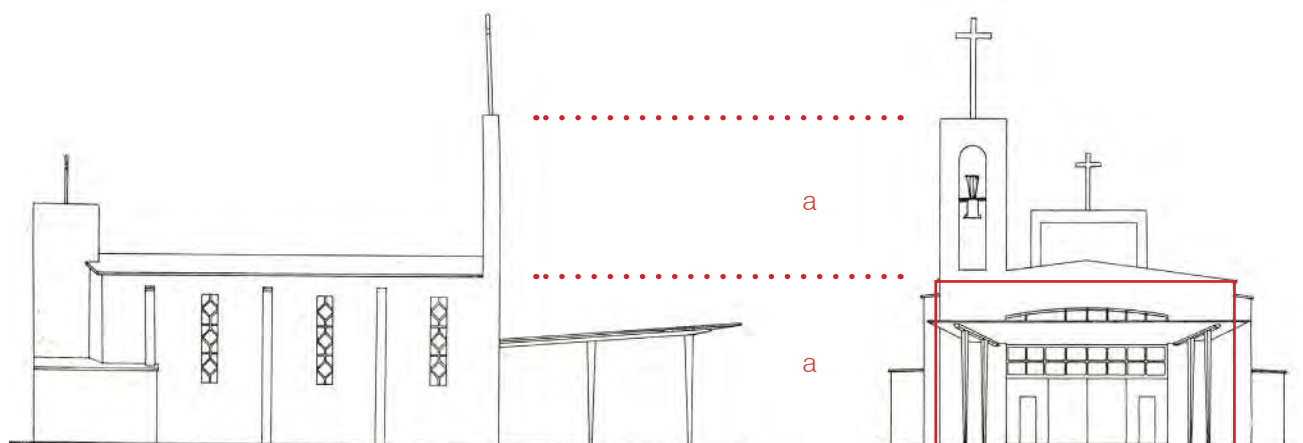
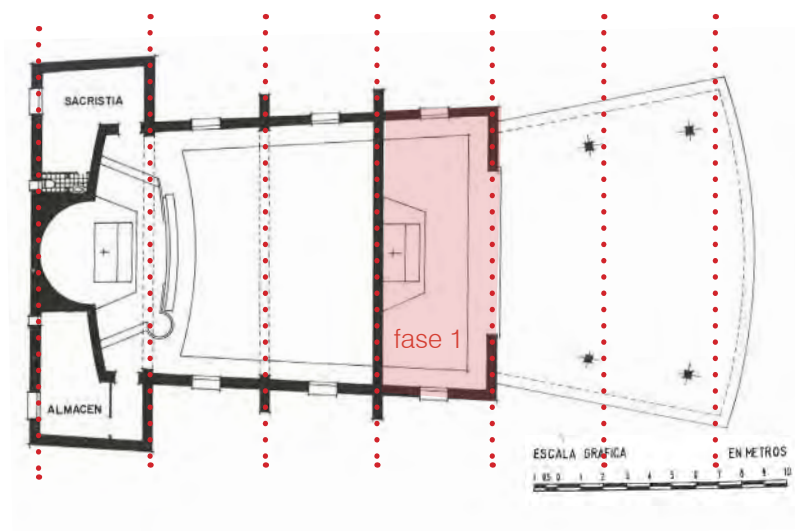
ZONA RESIDENCIAL, focus espiritual

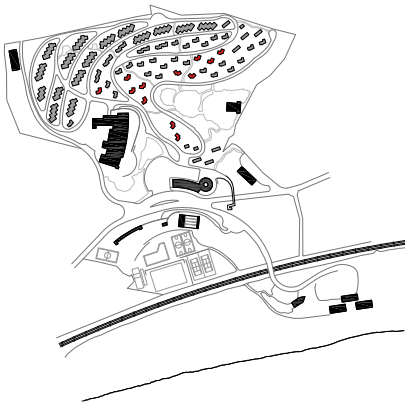
ESGLÉSIA

Es concep de manera, que malgrat no sé de grans dimensions, permeti la seva utilització per un gran nombre de persones, al disposar d'un ampli atri-porxada i una gran porta d'accés que permet assistir a les cerimònies religioses des de la part exterior, que forma una esplanada al seu voltant.

Té la planta en forma de T, amb una nau central de 20x11metres. A més compta amb el porxo i les dependències de la sacristia, arxiu i magatzem.

El campanar es pot considerar una extrusió del mur principal foradat per disposar-hi la campana que s'alça esvelt i geomètric com a fita.

80

E2

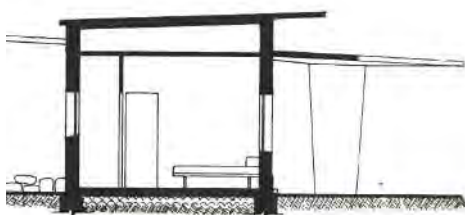
ZONA RESIDENCIAL, focus espiritual

APARTAMENT tipus A

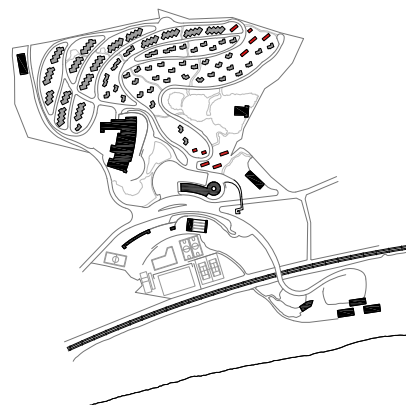
Sempre es disposa de forma aïllada, la seva configuració no permet que sigui una unitat agregativa.

Es compona d'àmplia terrassa coberta per un voladís de forma arrodonida, que dóna entrada a la sala d'estar, protegint-la i podent dir que forma part d'ella. A l'interior es disposa una habitació de dos llits, un lavabo (vàter, lavabo i dutxa) i la sala d'estar amb un petit office empotrat.

Cada unitat té dos apartaments susceptibles de convertir-se en un de sol, per poder servir a famílies nombroses, podent col·locar de cinc a sis llits.

ALZADO B

E3

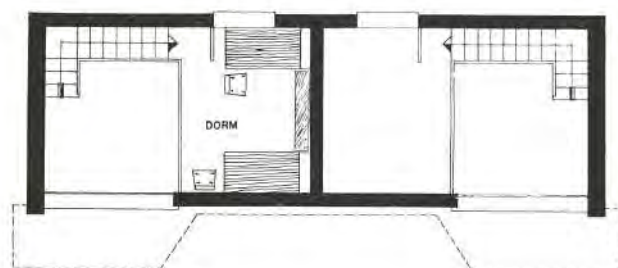
ZONA RESIDENCIAL, focus espiritual

APARTAMENT tipus B

Es compona d'un porxo-terrasa on s'obre la sala d'estar, conformant un tot. Apartament de dos nivell, planta baixa i altell (dúplex). A la planta baixa a més de la sala d'estar hi ha un bany complet i un armari-office. A la planta altell s'accedeix des de la sala a través d'una escala tancada – sota es disposa d'un ampli armari –, on es disposen un parell de llits.

Aquest apartament permet utilitzar de tres fins a quatre llits.

Habitualment es disposa adossat, de manera simètrica, de dos en dos, tot i que també es col·loca aïllat.

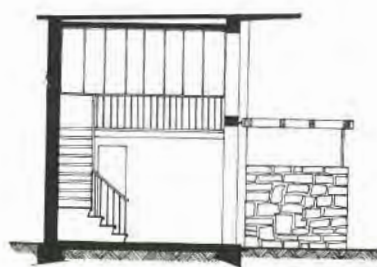
PLANTA SUPERIOR

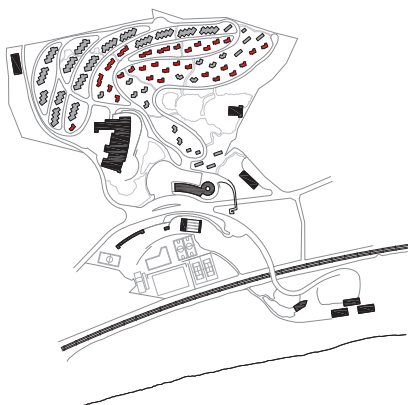
PLANTA BAJA

ALZADO

SECCION

82

E4

ZONA RESIDENCIAL, focus espiritual

APARTAMENT tipus C

Àmplia terrassa coberta i comunicada amb la sala d'estar, situada al centre de la distribució. A una banda es disposen dues habitacions de dos llits cadascuna i a l'altre una de sola, també amb dos llits. Al fons de la sala d'estar es troba un bany complet i un armari-office.

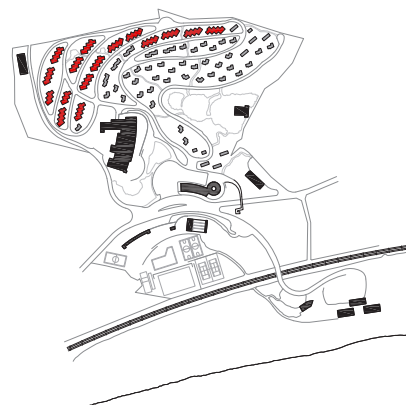
Aquest apartament possibilita la utilització de vuit llits, afegint-ne dos a la sala d'estar.

Habitualment es disposa adossat, en la mateixa posició, amb un retranqueig, deixant aliniada el cos sortin d'una amb el cos principal de l'altra, de dos en dos, tot i que també es col·loca aïllat.

ALZADO

E5

ZONA RESIDENCIAL, focus espiritual

APARTAMENT tipus D

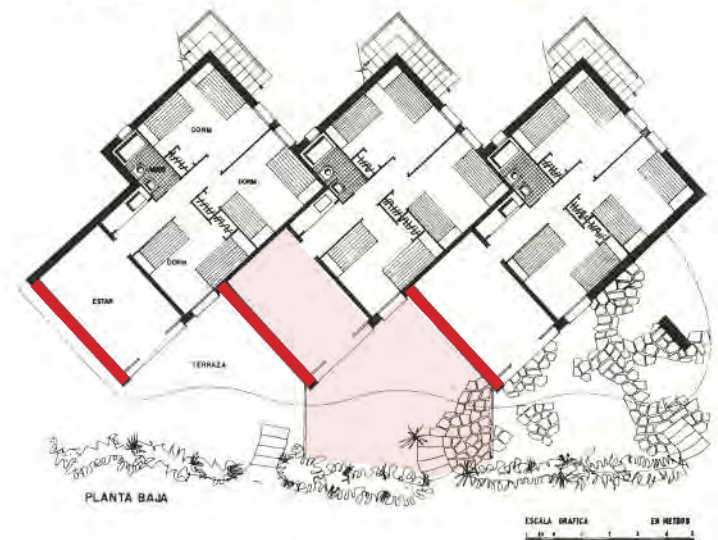
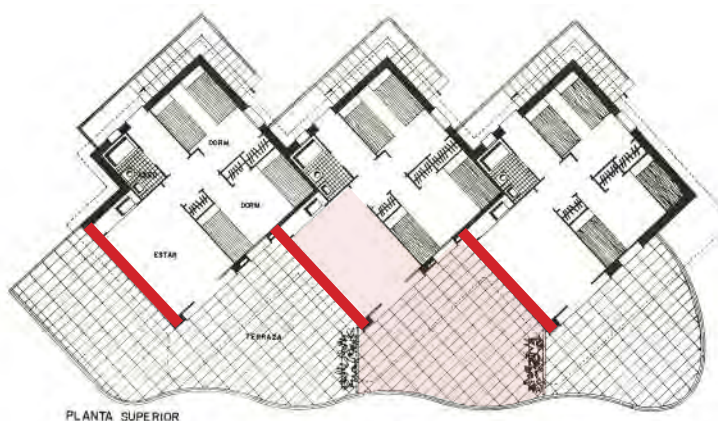
Disposat sempre agrupat, de dos a vuit unitats com a màxim, en forma de dent de serra, que respon a l'orientació, les visuals i a la privacitat entre unitats. Té dues plantes amb accessos independents.

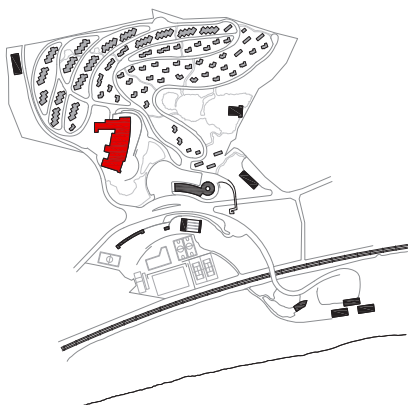
L'apartament de planta baixa disposa d'una terrassa parcialment coberta pel voladís de la terrassa superior, a la que s'obre la sala d'estar. A través d'un passadís es distribueixen les tres habitacions, de dos llits cadascuna, i un bany complet.

Aquest apartament possibilita la utilització de vuit llits, afegint-ne dos a la sala d'estar.

L'apartament de la planta superior, d'accès exterior per una escala adossada a la part posterior de l'apartament inferior, disposa d'una sala d'estar oberta a la terrassa parcialment coberta per un voladís. I com l'unitat inferior, a través d'un passadís es distribueixen les dues habitacions, de dos llits cadascuna, i un bany complet.

Aquest apartament possibilita la utilització de sis llits, afegint-ne dos a la sala d'estar.

S1

ZONA RESIDENCIAL, focus social

EDIFICI DE RELACIÓ

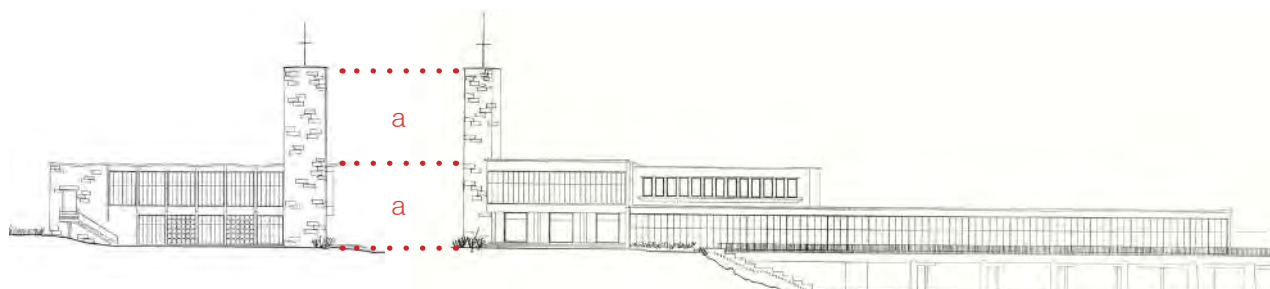
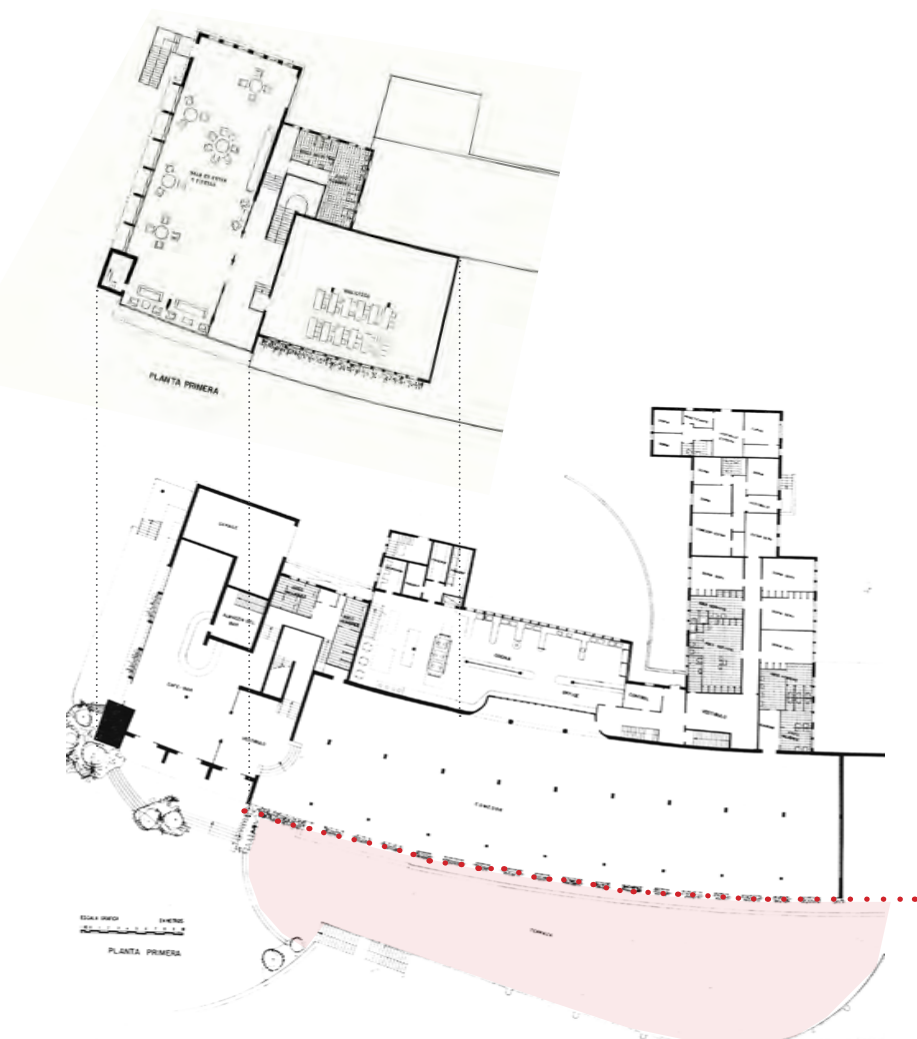
Composat per tres plantes, de volumetries diferents, on predominen les línies corbes, els voladísos i les àmplies terrasses.

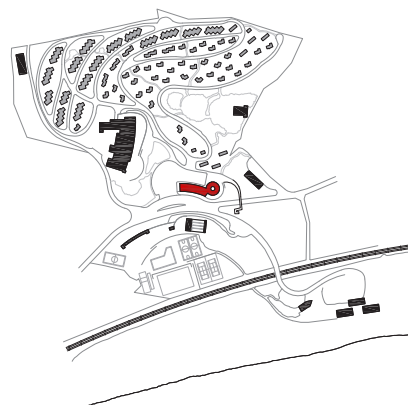
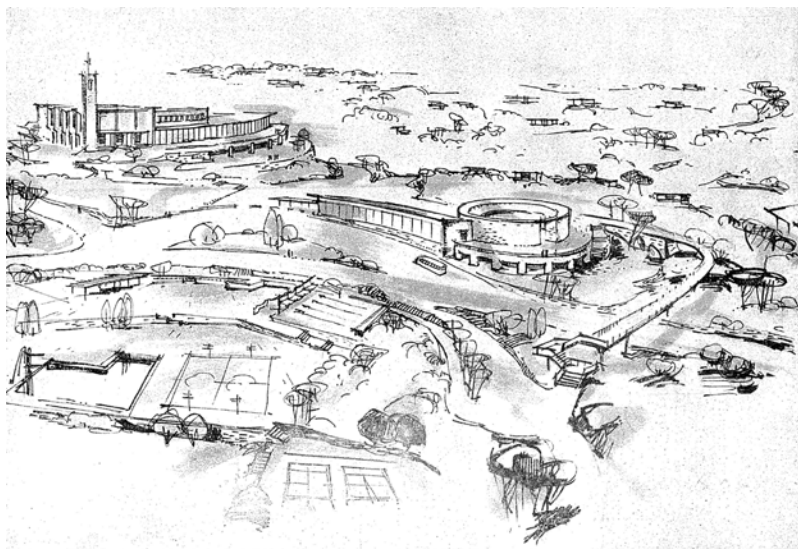
En planta baixa hi haurà una terrassa-porxo amb jocs de saló (billars, ping-pong...) i zona de bar.

I en planta primera una terrassa enorme a la que s'obre l'espai interior del menjador i el bar amb unes vistes sobre el paisatge agrícola i marítim extraordinaries. Annex a l'espai del menjador es troba tota la zona de cuines i magatzems, col·locada a la zona posterior amb un accés independent de mercaderies.

A la zona nord, es disposa en una ala de l'edifici la zona de personal amb uns setze llits i totes els serveis (zona per rentar, magatzems, ...).

A la cantonada sud-oest es disposa la torre del dipòsit de planta rectangular que s'eleva marcant un "hito" a la muntanya.

C1

ZONA RESIDENCIAL, focus comercial

EDIFICI DE RECEPCIÓ

Planta de forma irregular, en la predominen les línies corbes. El cos principal, en forma de mitja lluna, amb grans finestrals contindrà un ampli vestíbul amb la recepció, i les dependències administratives.

A través d'aquest es tindrà accés a la zona comercial, de forma anular o tambor amb un pati central al que donen nou botiques (estanc, papeteria, entre d'altres). A la circumferència únicament es realitzen tres obertures de grans dimensions que donen accés a una terrassa amb vistes sobre el mar.

De igual manera, des del vestíbul i a través d'unes escales, és possible baixar a una zona porxada de bar, a peu de carretera N340.

